

Kirjoita asiantuntevasti

tiistai 18.8.2020

Maija Lepola

Virittäydytään

- Pieni porinatuokio:
 - Mitä jäi mieleen eiliseltä?
 - Mitä ajatuksia ylipäättään juuri nyt?
- > 5 min keskustelu, raportoikaa 1–2 tärkeintä asiaa

Tänään

- Suunnitteleva kirjoittaminen
- Essee tekstilajina
- Populääri tiedekirjoittaminen
- Asiatekstin rakenteesta
- Opinnäyte tekstilajina

A!

Aalto University

Suunnitteleva kirjoittaminen

Tapani Möttönen

18.8.2020

Teema: *suunnitteleva kirjoittaminen*

Lyhyesti: Kirjoittamisesta on kirjoitettu paljon, ja erilaisia menetelmiä kirjoittamisen tehostamiseksi, mukavoittamiseksi ja sujuvoittamiseksi on enemmän kuin tarpeen.

Olennaista on ymmärtää oman kirjoittamisen erityishaasteet ja varustautua => suunnitteleva kirjoittaminen

Millainen kirjoittaja olen?

Tietoa toistava

Epäonnistumista karttava

Vetkutteleva

Luova

Kriittinen

Pulppuava

Säännöllinen

Täydellisyyteen pyrkivä

Tietoa rakentava

(Pirkko Mäki, <https://slideplayer.fi/slide/12893740/>)

Teema: *suunnitteleva kirjoittaminen*

Suunnitteleva kirjoittaminen tarkoittaa:

- 1) Ajankäytön ja toiminnan suunnittelua
- 2) Kirjoittamisen eri tapojen hyödyntämistä

Suunnitteleva kirjoittaminen

Esimerkki

- 1. Kokonaisuuden luonnostelu:** vapaa kirjoittaminen, sisällysluettelo
- 2. Ajankäytön hahmottaminen:** ajan varaaminen ja tavoitteiden määrittely, kirjoittaminen ja tiedonhankinta
- 3. Kirjoittamisen tekniikat:** esim. ranskikset, pakkokirjoittaminen, pomodoro
- 4. Kirjoittamisen inhimillinen puoli:** muu elämä, hyvinvointi. Milloin/missä on hyvä kirjoittaa?

"Kirjoita ensin" -periaate

"Kirjoita ensin" -periaate: ensin aamulla, ensin viikolla, ennen kirjastoon lukittautumista...

Suunnitteleva kirjoittaminen: suunnittele ennen kuin toteutat

Eivätkö nämä ole ristiriidassa keskenään?

Eivät ole: tee suunnittelusta kirjoittamista, luonnostelua, keskustelua (älä jää oman pääsi sisään)...

Keskeinen suunnittelun työkalu: kirjoittaminen

- Kalenteri, työsuunnitelma...
- Ideapaperi, tutkimuspäiväkirja, synopsis, tutkimussuunnitelma...
- Dispositio, luonnostelma, ranskikset...
- Kirjoittamisen tekniikat: pomodoro, pakkokirjoittaminen, kuutiointi, silmukointi, luova ajan- ja paikanvalinta...

Keskeinen suunnittelun työkalu: kirjoittaminen

- Kalenteri, työsuunnitelma...
- Ideapaperi, tutkimuspäiväkirja, synopsis, tutkimussuunnitelma...
- Dispositio, luonnostelma, ranskikset...
- Kirjoittamisen tekniikat: pomodoro, pakkokirjoittaminen, kuutiointi, silmukointi, luova ajan- ja paikanvalinta...

Harjoitellaan: pakkokirjoittaminen

1. Tarvitaan kynä, paperia ja 7 minuuttia aikaa
2. Kun aika alkaa, kynä lähtee liikkeelle eikä pysähdy ennen kuin aika loppuu
3. Mitään ei korjata, pyyhitä tai editoida. Jos jonkin asian haluaa ilmaista toisin, silloin se vain kirjoitetaan toisin.
4. Miettimistauot kiellettyjä.

Harjoitellaan: pakkokirjoittaminen

1. Tarvitaan kynä, paperia ja 7 minuuttia aikaa
2. Kun aika alkaa, kynä lähtee liikkeelle eikä pysähdy ennen kuin aika loppuu
3. Mitään ei korjata, pyyhitä tai editoida. Jos jonkin asian haluaa ilmaista toisin, silloin se vain kirjoitetaan toisin.
4. Miettimistauot kiellettyjä.

Lue teksti parille ääneen.

- Pari nostaa tekstistä esiin muutaman vahvan tai kiinnostavan kohdan
- ja tekee vähintään yhden kysymyksen

Kirjaa lopuksi ylös, mitä opit tästä harjoituksesta.

A!

Aalto University

Asiatekstin rakennneosia, opinnäytteen rakenne

18.8.2020

Asiatekstin rakenneosia

- Pääluvut (esim. 1 Johdanto)
- Alaluvut (esim. 2.1 Keskeisiä käsitteitä)

- Tekstikappaleet
- Virkkeet
- Lauseet
- Lausekkeet
- Sanat

Vakiintuneita “sääntöjä”

- Samantasoisia lukuja vähintään kaksi
- Otsikon alla vähintään kaksi tekstikappaletta
- Kappaleessa vähintään kaksi virkettä

Asiatekstin kappale

- Asiakokonaisuuden yksikkö
- Typografinen yksikkö
- Sisältää ydinvirkkeen ja tukivirkkeitä
- Ydinvirke = lyhyt, yleisluonteinen väite tai toteamus
- Tukivirke = täsmentävä, avaava, selittävä, täydentävä, havainnollistava...

Teema–reema -rakenne

- Tieto etenee kappaleessa tutusta (=teema) uuteen (=reema).
- Kappaleessa voi olla yksi teema, josta virkkeet kertovat aina jotakin uutta.
- Kappaleessa voi olla vaihtuva teema: kunkin virkkeen uudesta asiasta tulee seuraavan tuttu asia.

Kandidaatintyön rakenne

- Nimiölehti
- Tiivistelmä
- Sisällysluettelo
- (Muut luettelot: merkit, symbolit, yksiköt, lyhenteet, termit, kuvat ja taulukot)
- Tekstiosa (numeroidut luvut)
- Lähteet (ei numeroida luvuksi)
- Liitteet (numeroidaan ”Liite 1” jne, ei sivunumeroa)

Tiivistelmä

- ”Suppea ja itsenäinen teksti, joka kuvaa olennaisen opinnäytteen sisällöstä.”
- Markkinointi ja tiedonvälitys
- Vajaa sivu (200–250 sanaa)
- Ei tekstiviitteitä

Tiivistelmän rakenne

Aihe, tavoitteet ja raja

Aineisto ja menetelmät

Tärkeimmät tulokset

Johtopäätökset ja toimenpidesuositukset

- Kappalejako
- Ei työn rakenteen esittelyä ("Toisessa luvussa...")

Johdanto

- Johdatus aihepiiriin
- Tutkimuskohteen esittely
- Tutkimuksen perustelu, motivointi
- Tieteellinen tarina: lähtökohtana konkreettinen ongelma tai aukko tutkimuksessa > oma työ
- Tutkimusongelma / -kysymykset
- Tavoitteet, rajaus
- Menetelmä, aineisto, teoreettinen kehys
- Työn sisältö ja rakenne

Johdannon tulee sisältää

- Taustaa
 - Miten tutkimus liittyy aiempaan tutkimukseen tai ympäröivään maailmaan
- Motivointia
 - Miksi aihetta kannattaa tutkia
- Aihe
 - Eksplisiittisesti ilmaistuna

Palapelitehtävä johdannon
kappaleiden järjestyksestä

Tekstiosan rakenne: malli 1

1 Johdanto

2 Aikaisempi tutkimus / Teoreettinen tausta

3 Tutkimusongelma(t)

4 Menetelmät (ja aineisto)

5 Tulokset ja niiden tarkastelu

6 Johtopäätökset / päätelmät

- Sopii kokeellisen tutkimuksen raportointiin (myös tapaustutkimukset, suunnittelutyöt yms.)
- Lukuja voi olla enemmän / vähemmän

Tekstiosan rakenne: malli 2

1 Johdanto

2 Käsittely, näkökulma 1

3 Käsittely, näkökulma 2

4 Käsittely, näkökulma 3

5 Yhteenveto / pohdinta

- Sopii kirjallisuustutkimukseen
- Huom. Kirjallisuuskatsaus on eri asia!

A!

Aalto University

**(Taiteen alan)
opinnäytetyön
rakenne: tavoite ja
työkalu**

18.8.2020

Rakenne tavoitteena ja työkaluna yleistä

- Tehokas (opinnäytteen tai muun laajemman tekstin) kirjoittaminen on usein epälineaarista
- Rakenteen suunnittelun avulla kirjoittaja luo itselleen tarttumakohtia sekä ajattelulle että kirjoittamiselle
- Pääluvusta alalukujen hahmotteluun, pääasioista yksityiskohtiin: kiinni spesifeihin tietotarpeisiin, kysymyksiin, haasteisiin jne.
- Rakenteen hahmottelusta tekstin hyvien ominaisuuksien, kuten metatekstin ja sidoksisuuden hahmottamiseen.
- Esim. miten uusi luku aloitetaan ja jäsennetään hyvin?

Mitä teet kun teet opinnäytteen

Yleistä

Empiirinen tutkimus

- kokeellinen tutkimus
- tilastollinen tutkimus
- kyselytutkimus
- laadullinen analyysi

Käsitteellinen tutkimus

- kirjallisuustutkimus
- teoreettinen
- metateoreettinen
- filosofinen

Kolme komponenttia tutkimuksen teossa

- tutkimuskohteen määrittely
- lähestymistavan määrittely
- soveltaminen

Kolme komponenttia tutkimuksen raportoimisessa

- tausta (tutkimuskohde)
- menetelmät (lähestymistapa)
- analyysi (soveltaminen)

Mitä teet kun teet opinnäytteen taiteen ala

Teoreettinen tutkimus

Taiteellinen tutkimus

Taiteellinen työ (teos/sarja)

Erilaiset hybridit

Mitä teet kun teet opinnäytteen taiteen ala

Teoreettinen tutkimus

Taiteellinen tutkimus

Taiteellinen työ (teos/sarja)

Erilaiset hybridit

Taiteellinen tutkimus periaatteet

- Tutkitaan oman taiteellisen työskentelyn kautta taiteenlajin, toteutustavan tai tyylin valittua ilmiötä
- Tarkasteltavassa ilmiössä yhdistyy usein estetiikka (se mitä syntyy työskentelyn seurauksena) ja merkitys (itseilmaisuus, mitä halutaan sanoa tai miten asettaudutaan osaksi taiteen kenttää)
- Tutkielmassa yhdistyy objektiivinen (taiteen teorian, käytäntöjen, viestien ja yhteiskunnan muodostama konteksti) ja subjektiivinen (oma työ ja työskentely)

Taiteellinen tutkimus käytäntö

- Valitaan aihe (taiteellisen työn käsittelemä ilmiö, kuvauskohde ja menetelmä)
- Analysoidaan tutkimuksen motivaatiota: subjektiivinen, yhteiskunnallinen, esteettinen, mikä?
- Laajennetaan motivaatiosta teoreettiseen ja muuhun kirjalliseen työskentelyyn: olennaisen kirjallisuuden ja tematiikan haarukoiminen
- Tehdään taiteellista työtä, raportoidaan, silloitetaan ja analysoidaan suhteessa kirjalliseen osioon.

Taiteellinen tutkimus tekstilajina

1. Johdanto

2. Kirjallinen osuus, esim:

1. Esteettinen tai muu teoreettinen tausta
2. Oman esteettisen lähestymistavan kuvaus

3. Taiteellinen osuus, esim:

1. Teema I: teokset ja reflektio
2. Teema II: teokset ja reflektio

4. Yhteenveto ja analyysi

5. Loppu

Taiteellinen tutkimus tekstilajina

1. Johdanto

2. Teema 1

1. Taustoittava osio
2. Taiteellinen osio
3. Analyysi

3. Teema 2

1. Taustoittava osio
2. Taiteellinen osio
3. Analyysi

4. Yhteenveto

5. Loppu

Taiteellinen tutkimus teoreettisen ja taiteellisen suhde

???

(Alustavan) tutkimusaiheen / esseen aiheen esittelyä

- 1. Esittele** aiheesi sen nykyisessä muodossa (sumeus ja epävarmuustekijät suotavia)
- 2. Käy** parin kanssa läpi aiheeseen liittyviä epävarmuustekijöitä: mikä aiheessa tuntuu erityisen haastavalta, mitä pitäisi pyrkiä ratkaisemaan?
- 3. Hahmotelkaa** ratkaisuja: miten aihetta voisi täsmentää (ilmiö tai näkökulma, käsittelytapa).